

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ДЕРЖАВНА ІНЖЕНЕРНА АКАДЕМІЯ**

ТКАЧЕНКО ДАР'Я ДМИТРІВНА

УДК 658.149.5

**УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ТА КРЕДИТОРСЬКОЮ
ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА**

**Спеціальність 8.03050801 "Фінанси і кредит (за спеціалізованими
програмами)"**

АВТОРЕФЕРАТ

**Дипломної роботи на здобуття кваліфікації
магістра з фінансів і кредиту**

Запоріжжя - 2016

Дипломною роботою є рукопис.

Робота виконана на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України, м. Запоріжжя.

Науковий керівник - професор, д.е.н.

Чижова Валентина Іванівна

Запорізька державна інженерна академія

Захист відбудеться "13" січня 2016 року о 9⁰⁰ годині на засіданні Екзаменаційної комісії кафедри фінансів, банківської справи та страхування Запорізької державної інженерної академії

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Нестабільність та недостатня визначеність розвитку економіки України, міжнародна фінансова криза збільшили проблемні питання, що склалися у системі відносин між суб'єктами господарювання. Проблеми управління дебіторською та кредиторською заборгованостями постають особливо гостро. Це пов'язано із несвоєчасним поверненням платежів, поверненням боргів у повному обсязі, виникненням сумнівних боргів. Незважаючи на деяке подолання кризи неплатежів, розміри дебіторської та кредиторської заборгованостей підприємств залишаються значними та набагато перевищують їх розміри в країнах з цивілізованими ринковими відносинами. Розрахунки, маючи постійно діючий, динамічний характер, потребують певних управлінських впливів, що виробляються в системі фінансового менеджменту.

Різні аспекти управління дебіторською та кредиторською заборгованостями досліджували такі зарубіжні вчені-економісти: Е. Вілсон, М. Макмінн, Є. Хелферт, Дж. К. Ван Хорн, Е. Брігхем, Л. Бернстайн, Р. Брейлі та ін. Окремо проблеми управління дебіторською або кредиторською заборгованостями розглядалися в працях І. Бланка, В. Бочарова, Д. Горового, В. Ковальова, Л. Лігоненко, Н. Новікової, В. Смачило, А. Савіна та ін. Що стосується аспектів одночасного управління обома заборгованостями, то їм присвячена значно менша кількість робіт таких авторів, як: М.Н. Крейніна, Д. Кулаєв, Н. Лисенко, А. Ходус, В.В. Чайников та ін.

Актуальність проблем підвищення якості та ефективності узгодженого управління дебіторською та кредиторською заборгованостями, недостатність їх теоретичного розгляду та практичного використання на підприємствах обумовили вибір теми роботи, мету, завдання та напрямки дослідження.

Мета та завдання дослідження. Метою дипломної роботи є удосконалення організаційно-методичних аспектів управління дебіторською та кредиторською заборгованістю промислового підприємства.

Відповідно до цільової спрямованості роботи поставлено такі задачі:

- розглянути теоретичні та методичні основи управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства;
- дослідити особливості формування та ефективність використання дебіторської і кредиторської заборгованості на ПАТ "Запоріжсклофлюс";
- визначити напрями удосконалення управління дебіторською та кредиторською заборгованістю ПАТ "Запоріжсклофлюс" в сучасних умовах господарювання.

Об'єктом дослідження є система розрахунків між суб'єктами господарської діяльності.

Предметом дослідження є організація процесу управління розрахунками промислового підприємства з дебіторами та кредиторами.

Методи дослідження. Теоретико-методологічну базу дослідження склали загальнонаукові та спеціальні методи, що ґрунтуються на діалектичному підході до розгляду економічних процесів. Методи аналізу та синтезу використовувалися для дослідження економічної сутності заборгованостей; системного підходу – для визначення змісту процесу управління заборгованостями та класифікації їх видів і форм; причинно-наслідкового зв'язку – при визначенні факторів, що впливають на їх стан. Основою досліджень стали фундаментальні положення економічної теорії, законодавчі й нормативні акти України, монографії, наукові статті вітчизняних і зарубіжних вчених.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у наступному:

удосконалено науково-методичні підходи до управління дебіторською та кредиторською заборгованістю ПАТ "Запоріжсклофлюс", які, на відміну від існуючих, ґрунтуються на сумісному використанні ABC та XYZ аналізу дебіторів та забезпечують регулювання вільних коштів підприємства шляхом комплексного управління дебіторською та кредиторською заборгованістю.

Інформаційною базою дослідження виступали роботи вітчизняних та зарубіжних учених-економістів з питань фінансового аналізу, спеціальна

економічна література, нормативно-законодавчі акти України, матеріали наукових конференцій, дані бухгалтерського обліку, фінансової та статистичної звітності підприємства.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в можливості використання запропонованих практичних рекомендацій для підвищення якості та ефективності управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємств.

Апробація результатів роботи. Основні положення і результати дипломної роботи доповідалися на III Міжнародній науково-практичній конференції "Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика", 20 листопада 2015р. (м. Запоріжжя).

Публікації. За результатами дослідження опублікована 1 наукова праця.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, визначено проблемні питання, що потребують подальшої розробки, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, практичне значення отриманих результатів.

У розділі 1 **"Теоретичні та методичні основи управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства"** розглянуто економічну сутність та класифікацію дебіторської та кредиторської заборгованостей, досліджено підходи до управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємства, проаналізовано стан, проблеми та перспективи розвитку хімічної промисловості.

Дебіторською заборгованістю вважається сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату. Уся дебіторська заборгованість розподіляється на довгострокову й поточну.

Довгострокова дебіторська заборгованість – сума дебіторської заборгованості, яка не виникає у ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

Поточна дебіторська заборгованість – сума дебіторської заборгованості, яка виникає у ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Класифікація дебіторської заборгованості за зарубіжним досвідом суттєво відрізняється від вітчизняної. Вона ґрунтується на припущенні: різна дебіторська заборгованість для різних цілей управління.

Кредиторська заборгованість є одним із джерел формування засобів для підприємств і тому виступає складовою частиною господарських операцій економічних суб'єктів, з точки зору їх фінансової стабільності.

Управління кредиторською заборгованістю є одним з найбільш складних завдань фінансового менеджменту, що пов'язано з існуванням

проблеми неплатежів. У сучасній фінансовій практиці виділяють різні класифікації кредиторської заборгованості.

Систему управління дебіторською заборгованістю в економіці прийнято поділяти на два крупних блока: кредитну політику, що дозволяє максимально ефективно використовувати дебіторську заборгованість як інструмент збільшення продажу, і комплекс заходів, які спрямовані на зниження ризику виникнення простроченої або безнадійної дебіторської заборгованості.

Управління кредиторською заборгованістю базується на специфічних принципах та методологічних засадах, які дозволяють виділити управління кредиторською заборгованістю, як окремий блок управління.

Актуальність управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підтверджує співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості по промисловим підприємствам України в 2008 – 2014 рр. (рис.1), яке дозволяє зробити висновок, що на 31.12.2013 дебіторська заборгованість перевищує кредиторську на 31.12.2013 на 56995,9 млн. грн., а на 31.12.2014 кредиторська заборгованість перевищує дебіторську на 27148,8 млн. грн.

Рис. 1. Динаміка дебіторської та кредиторської заборгованості промислових підприємств в Україні, млн. грн.

У розділі 2 „Дослідження формування та ефективності використання дебіторської і кредиторської заборгованості на ПАТ "Запоріжсклофлюс"" здійснено аналіз основних показників діяльності ПАТ "Запоріжсклофлюс", досліджено склад та структуру дебіторської та кредиторської заборгованостей, визначено оборотність кредиторської та дебіторської заборгованостей, проведено аналіз показників ліквідності, абсолютних та відносних показників фінансової стійкості, визначено особливості формування фінансових результатів ПАТ "Запоріжсклофлюс".

ПАТ «Запоріжсклофлюс» – сучасне підприємство промисловості твердих сплавів потужністю 60т виробів на рік. За обсягом виробництва зварювальних флюсів і силікатів натрію ПАТ „Запоріжсклофлюс” є лідером в Україні.

На ПАТ "Запоріжсклофлюс" за період 2012 – 2014 рр., зважаючи на фінансову кризу, спостерігається тенденція до зменшення обсягів реалізації продукції. Чистий дохід від реалізації продукції за період 2012 – 2013 рр. зменшився на 22819 тис. грн., темп росту склав 88,17%. Чистий прибуток за період 2012 – 2013 рр. зменшився на 13835 тис. грн., та досяг рівня на 8491 тис. грн. (в 2012 р. чистий прибуток дорівнював 22326 тис. грн.).

Чистий дохід від реалізації продукції за період 2013 – 2014 рр. зменшився на 9634 тис. грн., темп росту склав 94,34%. Чистий прибуток за період 2013 – 2014 рр. зменшився на 1702 тис. грн., та досяг рівня на 6789 тис. грн.

У 2013 р. середньорічна вартість оборотних активів становила 69415,5 тис. грн., а вже в 2014 р. – 80062 тис. грн., зростання на протязі 2014 р. склало 10646,5 тис. грн., темп приросту склав 15,34%.

Фінансові результати ПАТ "Запоріжсклофлюс" протягом 2013 – 2014 рр. мали позитивне значення, тобто діяльність підприємства за всіма видами була прибутковою, але розмір прибутку поступово знижується.

На основі проведеного дослідження складу і структури дебіторської та кредиторської заборгованості можна зробити наступні висновки:

– дебіторська заборгованість за 2012 – 2014 рр. зросла з 10789 тис. грн. (на 01.01.2012) до 31969 тис. грн. (на 31.12.2014);

– кредиторська заборгованість за 2012 – 2014 рр. зменшилась з 8969 тис. грн. (на 01.01.2012) до 5332 тис. грн. (на 31.12.2014);

– в структурі дебіторської заборгованості значну частку займає дебіторська заборгованість за роботи, товари, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом та інша дебіторська заборгованість;

– в структурі кредиторської заборгованості значну частку займають кредиторська заборгованість за роботи, товари, послуги та поточні зобов'язання за розрахунками;

– співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю протягом 2012 – 2014 рр. змінилось з 1,2 на 01.01.2012 до 1,37 на 31.12.2012, до 5,86 на 31.12.2013 та 6,0 на 31.12.2014.

Аналіз оборотності активів підприємства показав, що всі показники оборотності в 2014 р. погіршились, в порівнянні з 2013 р.

Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства наведено на рис. 2.

Рис.2. Динаміка дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс"

Динаміка дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс" у значній мірі переважає над кредиторською заборгованістю. Підприємство здатне розрахуватись з кредиторами за рахунок дебіторів.

На підставі розрахунку показників ліквідності зроблено висновки про достатній рівень ліквідності підприємства за період, що аналізується.

Більшість показників фінансової стійкості ПАТ "Запоріжсклофлюс" на протязі 2012 – 2014 рр. знаходиться в допустимих межах, а в цілому підприємство можна характеризувати як фінансово стійке.

У розділі 3 **"Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю ПАТ "Запоріжсклофлюс" в сучасних умовах"** визначено напрями удосконалення управління дебіторською та кредиторською заборгованістю ПАТ "Запоріжсклофлюс", досліджено можливості управління рухом грошових коштів підприємства за рахунок оптимізації дебіторської та кредиторської заборгованостей.

Управління дебіторською та кредиторською заборгованостями в системі управління розрахунковими відносинами спрямовано також на формування складу майбутніх дебіторів (покупців) і кредиторів

(постачальників). Визначення складу або відбір покупців здійснюється за допомогою формальних та неформальних критеріїв:

- виконання платіжної дисципліни в минулому;
- прогнозу фінансових можливостей оплати обсягу товарів (продукції) покупцями, який замовляється;
- економічних і фінансових умов підприємства-продавця (затовареність, рівень потреби в готівці тощо).

Для встановлення реальної до погашення величини дебіторської заборгованості пропонуємо до використання на ПАТ "Запоріжсклофлюс" методичний підхід, який передбачає формування системи оцінки показників та заснований на бальній оцінці чинників зовнішнього і внутрішнього середовища.

Для підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю пропонуємо скористатися якісним ABC- та XYZ-аналізом. В роботі розглянуто декілька основних методів виділення груп в управлінні дебіторами: емпіричний метод та метод суми.

Асортиментні групи товарів з найбільшою часткою дебіторської заборгованості віднесено до групи А, із середньою – до групи В, із низькою – до групи С. У межах цих груп виділено стратегічно важливі клієнти (група Х), клієнти, які використовують вироблену продукцію сезонно (група Y), незначні клієнти, які нерегулярно використовують вироблену продукцію з невисокою точністю прогнозування (група Z). В основі виділення груп, в XYZ аналізі знаходиться коефіцієнт варіації. Об'єднанням результатів ABC- та XYZ-аналізу виокремлено дев'ять груп, які наведено у матриці (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика груп дебіторів, сформованих за результатами ABC та XYZ аналізу

Назва групи	Характеристика групи
1	2
АХ	Висока частка боргових зобов'язань дебітора в структурі дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс", високий ступінь стабільності кредитних відносин

AY	Висока частка боргових зобов'язань дебітора в структурі дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс", середня ступінь стабільності кредитних відносин
AZ	Висока частка боргових зобов'язань дебітора в структурі дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс", низька ступінь стабільності кредитних відносин
BX	Середня частка боргових зобов'язань дебітора в структурі дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс", високий ступінь стабільності кредитних відносин
BY	Середня частка боргових зобов'язань дебітора в структурі дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс", середня ступінь стабільності кредитних відносин
BZ	Середня частка боргових зобов'язань дебітора в структурі дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс", низька ступінь стабільності кредитних відносин
CY	Низька частка боргових зобов'язань дебітора в структурі дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс", середня ступінь стабільності кредитних відносин
CZ	Низька частка боргових зобов'язань дебітора в структурі дебіторської заборгованості ПАТ "Запоріжсклофлюс", низька ступінь стабільності кредитних відносин

Кожна із них потребує розробки своєї технології управління за показниками частки дебіторської заборгованості в загальній її сумі на підприємстві, а також точності прогнозування її динаміки.

Охарактеризувавши групи дебіторів, можна зробити висновок, що найбільше значення для ПАТ "Запоріжсклофлюс" мають такі групи: AX, AY, AZ, BX, BY і CX.

Дебіторська й кредиторська заборгованість є природними складовими бухгалтерського балансу ПАТ "Запоріжсклофлюс". Вони виникають у результаті розбіжності дати появи зобов'язань із датою платежів по них. На фінансовий стан ПАТ "Запоріжсклофлюс" впливають як розміри балансових залишків дебіторської й кредиторської заборгованості, так і період оборотності кожної з них.

У роботі змодельований рух грошових коштів під впливом розрахунків з покупцями й постачальниками. Результати розрахунків показують, що відносини підприємства з дебіторами й кредиторами, які відповідають умовам розрахунків з ними, сприятливі для ПАТ "Запоріжсклофлюс": в обороті постійно існують періоди, коли наявні вільні кошти, та сума яких послідовно зростає. Зміна вільних коштів не є

рівномірною: за станом на окремі дати їхня сума знижується, а потім знову зростає.

Наявність вільних коштів в обороті або недолік коштів для розрахунків із кредиторами визначається сполученням оборотності дебіторської й кредиторської заборгованості й величини кожного платежу дебіторів і кредиторів.

ВИСНОВКИ

На основі вивчення теоретичних та практичних засад управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Досліджено сутність поняття «дебіторської заборгованості».

Відповідно до П(С)БО 10, дебіторська заборгованість поділяється на довгострокову та поточну. Дана класифікація розглядається за нормальним операційним циклом та терміном погашення. В розділі розглянуто різні сучасні підходи вітчизняних та закордонних економістів відносно класифікації дебіторської заборгованості.

2. Визначено, що трактування поняття “кредиторська заборгованість” підтверджують те, що існують певні розбіжності у визначенні даного поняття. В основному вчені розглядають кредиторську заборгованість як грошові кошти, деякі – як частину майна або форму розрахунків за товари та послуги. Аналіз наукової літератури дає різнобічне уявлення про особливості класифікації кредиторської заборгованості, яку багато авторів називають зобов’язаннями, оскільки їй притаманні різні класифікаційні ознаки зобов’язань. Тому розглянуто дані класифікації за різними поглядами науковців.

3. Доведено, що управління дебіторською заборгованістю необхідно як при формуванні іміджу надійного позичальника, так і з погляду забезпечення ефективної поточної діяльності підприємства. У залежності від спрямованості діяльності деякі підприємства працюють переважно за готівку, а деякі надають свої послуги визначеній частини покупців у залежності від рівня сталих відносин у кредит. Кредит може бути необхідною умовою існування підприємства, особливо, якщо його надають конкуренти.

4. Визначено, що для забезпечення ефективної діяльності підприємства дуже важливим є управління розмірами кредиторської заборгованості.

Ефективне управління кредиторською заборгованістю дає можливість усунути негативні наслідки її наявності.

5. Проведений аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості по промисловим підприємствам України підтвердив наявні проблеми зростання дебіторської та кредиторської заборгованості.

6. Проведений аналіз діяльності ПАТ "Запоріжсклофлюс" дозволив зробити наступні висновки:

- ПАТ «Запоріжсклофлюс» – сучасне підприємство промисловості твердих сплавів потужністю 60 т. виробів на рік;

- фінансові результати ПАТ "Запоріжсклофлюс" протягом 2013 – 2014 рр. мали позитивне значення, тобто діяльність підприємства за всіма видами була прибутковою, але розмір прибутку поступово знижується;

- аналіз дебіторської заборгованості показав, що дебіторська заборгованість за 2014 – 2014 рр. зросла з 10789 тис. грн. (на 01.01.2012) до 31969 тис. грн. (на 31.12.2014); кредиторська заборгованість за 2014 – 2014 рр. зменшилась з 8969 тис. грн. (на 01.01.2012) до 5332 тис. грн. (на 31.12.2014); в структурі дебіторської заборгованості значну частку займає дебіторська заборгованість за роботи, товари, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом та інша дебіторська заборгованість; в структурі кредиторської заборгованості значну частку займають кредиторська заборгованість за роботи, товари, послуги та поточні зобов'язання за розрахунками;

- всі показники оборотності в 2013 р. погіршилися, в порівнянні з 2012 р., така ж тенденція була і в наступному 2014 році;

- підприємство можна назвати ліквідним (платоспроможним). Підприємство має достатньо ліквідних коштів, та здатне покрити короткострокові зобов'язання;

- більшість показників фінансової стійкості ПАТ "Запоріжсклофлюс" на протязі 2012 – 2014 рр. знаходиться в допустимих межах, а в цілому підприємство можна характеризувати як фінансово стійке.

7. На основі проведеного дослідження можна сформулювати наступні рекомендації для ПАТ "Запоріжсклофлюс" відносно удосконалення управління дебіторською та кредиторською заборгованостями.

Підприємству рекомендовано здійснювати контроль за дебіторською заборгованістю та розробляти системи договірних взаємовідносин з контрагентами із застосуванням гнучких умов і форм оплати, таких як: виставлення проміжного рахунку, застосування гнучких цін, банківська гарантія та ін.

Визначення складу або відбір покупців рекомендовано здійснюється за допомогою формальних та неформальних критеріїв.

Для встановлення реальної до погашення величини дебіторської заборгованості пропонуємо до використання на ПАТ "Запоріжсклофлюс" методичний підхід, який передбачає формування системи оцінки показників та заснований на бальній оцінці чинників зовнішнього і внутрішнього середовища.

Для підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю пропонуємо скористатися якісним ABC- та XYZ-аналізом. Охарактеризувавши групи дебіторів, можна зробити висновок, що найбільше значення для раціонального ПАТ "Запоріжсклофлюс" мають такі групи: AX, AY, AZ, BX, BY і CX .

Для ефективного управління дебіторською заборгованістю ПАТ "Запоріжсклофлюс" має регулярно виконати такі заходи:

- здійснювати попередню перевірку клієнтів щодо можливості своєчасного погашення ними заборгованості;
- сформувати рейтинг кредитоспроможності клієнтів і відмовитися від подальшої співпраці з клієнтами, з низьким кредитним рейтингом;
- визначати критерії надання товарного кредиту, його граничний розмір, терміни відстрочення повернення боргу, розмір та порядок надання знижок, форму штрафних санкцій;

– класифікувати дебіторську заборгованість за різними ознаками з метою встановлення групи основних клієнтів, які забезпечують підприємству найбільший прибуток і втрачати яких небажано; визначити групи неплатників, у яких необхідно вимагати термінове погашення боргу; встановити види продукції чи наданих послуг, за якими найбільш імовірно виникнення заборгованості;

– розробити план заходів по роботі з кожним клієнтом з визначенням термінів, відповідальних, оцінки витрат, а також отриманого ефекту;

– організувати ведення реєстру дебіторської заборгованості та виокремити прострочену дебіторську заборгованість;

– провести реальну оцінку вартості й швидкості обороту дебіторської заборгованості.

Рекомендовано в процесі фінансового планування та поточної роботи проводити оцінку розмірів балансових залишків дебіторської й кредиторської заборгованості періоду оборотності кожної з них.

ПУБЛІКАЦІ ЗА ТЕМОЮ РОБОТИ

Публікації у інших виданнях

1. Ткаченко Д.Д. Управління рухом кредиторської та дебіторської заборгованостей // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції "Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика", 20 листопада 2015р. (м. Запоріжжя). – С.362 – 363.

АНОТАЦИЯ

Ткаченко Д.Д. Управление дебиторской и кредиторской задолженностью промышленного предприятия - Рукопись.

Исследовательская работа на получение квалификации магистра по специальности 8.03050801 – «Финансы и кредит (по специализированным программам)» – Запорожская государственная инженерная академия, 2016.

Рассмотрены теоретические и методические основы управления дебиторской и кредиторской задолженностью предприятия. Исследованы особенности формирования и эффективность использования дебиторской и кредиторской задолженности на ПАО "Запорожстеклофлюс".

Определены направления совершенствования управления дебиторской и кредиторской задолженностью ПАО "Запорожстеклофлюс" в современных условиях.

Ключевые слова: управление, дебиторская задолженность, кредиторская задолженность, ABC-анализ, XYZ-анализ, эффективность, расчеты, задолженность, обязательства, товарный кредит, коммерческий кредит.

АНОТАЦІЯ

Ткаченко Д.Д. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю промислового підприємства – Рукопис.

Дослідницька робота на одержання кваліфікації магістра за фахом 8.03050801 – «Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)» – Запорізька державна інженерна академія, 2016.

Розглянуто теоретичні та методичні основи управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства.

Досліджено особливості формування та ефективність використання дебіторської і кредиторської заборгованості на ПАТ "Запоріжсклофлюс".

Визначено напрями удосконалення Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю ПАТ "Запоріжсклофлюс" в сучасних умовах .

Ключові слова: управління, дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість, ABC-аналіз, XYZ-аналіз, ефективність, розрахунки, заборгованість, зобов'язання, товарний кредит, комерційний кредит.

ANNOTATION

Tkachenko D.D. **Management receivables and payables of industrial enterprises.** - Manuscript.

Research work to obtain a qualification in the specialty 8.03050801 master - "Finance and Credit (by specialized programs)" - Zaporozhye State Engineering Academy, 2016.

Theoretical and methodological foundations of management and accounts payable of the enterprise. The features of the formation and effectiveness of receivables and payables to JSC "Zaporizhskloflyus. The ways of improving the management of accounts receivable and accounts payable of JSC "Zaporizhskloflyus" in modern terms.

Keywords: management, accounts receivable, accounts payable, ABC analysis, XYZ-analysis, effectiveness, payments, debts, liabilities, trade credit, commercial credit